

Het belang van erfgoededucatie voor de stad

Door René Berends

onderzoeker en docent Academie Pedagogiek en Onderwijs, Saxion Deventer

Een open brief aan burgemeester en wethouders en de leden van de gemeenteraad van Deventer van onderwijsexperts, historici en medewerkers van cultuurhistorische instellingen uit de stad

Burgemeester en Wethouders van Deventer zijn van plan het Speelgoedmuseum Deventer te sluiten. Het is een van de heikele punten uit de concept cultuurvisie uit het Cultuurbeleidsplan, waarover in juni in de raad besluitvorming zal plaatsvinden. In deze open brief vragen onderwijsexperts, historici en medewerkers van cultuurhistorische instellingen uit de stad aan de Gemeenteraad om af te zien van dit voornemen.

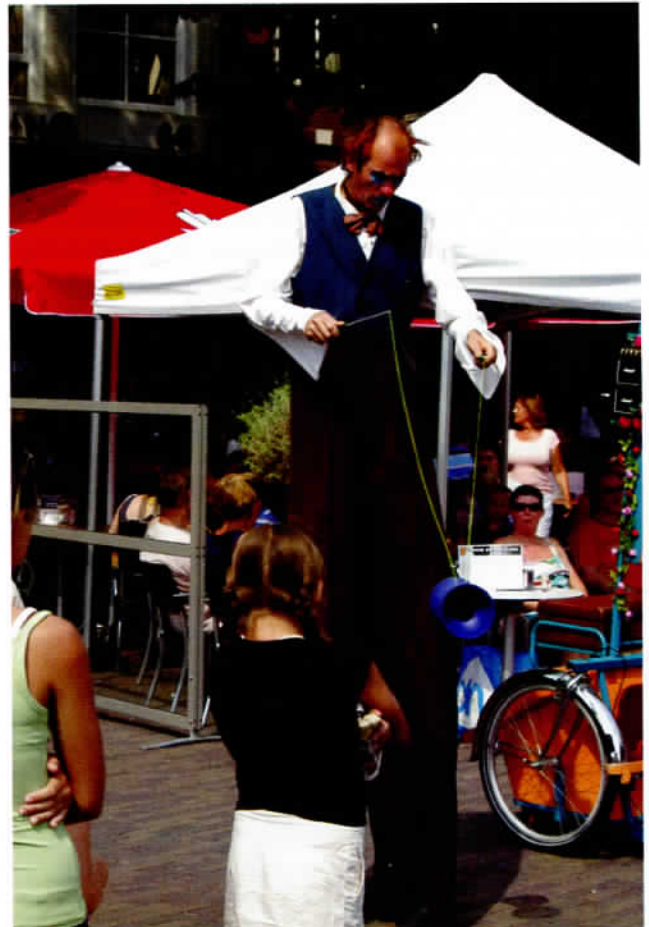
Met een variatie op een Afrikaanse zegswijze kun je zeggen dat de hele stad nodig is om een kind op te voeden. Het zijn niet alleen ouders of verzorgers en de school die kinderen opvoeden en onderwijzen. Ook vrienden en vriendinnen op straat, sportverenigingen, musea en creatieve clubs dragen in belangrijke mate bij.

Uiteindelijk is de bedoeling drieërlei. Het is nodig dat kinderen kennis, vaardigheden en houdingen verwerven om gelukkig te worden en (later) als democratisch burgers actief deel te kunnen nemen aan de samenleving. Kinderen moeten ook deel gaan uitmaken van bestaande tradities en maatschappelijke praktijken en zich daartoe kritisch leren verhouden. Tot slot is het nodig dat kinderen een eigen persoonlijkheid ontwikkelen, een eigen identiteit. En daarbij gaat het om het ontdekken en ontwikkelen van eigen voorkeuren, interesses en talenten.

Hiervoor is het inzicht essentieel dat hun wereld historisch gegroeid is. Dat er 'een vroeger' was en dat het leven en het spel vroeger 'anders' waren. Dat leer je niet alleen op school. Kinderen moeten er op uit! De stad ervaren en musea en theaters bezoeken.

Leraren, pedagogen, onderwijskundigen, maar ook historici en een aantal medewerkers van culturele instellingen vragen daarom de leden van de Gemeenteraad bij het nemen van beslissingen over het Cultuurbeleidsplan nadrukkelijk het belang van educatie over het culturele en historische erfgoed mee te wegen. Educatie is een investering in de toekomst en essentieel voor het behoud van het culturele en historische erfgoed van de stad.

Willen we kinderen informeren over de waarde van historische boeken, gebouwen, voorwerpen, kunst, gewoonten en tradities en ook de volgende generatie opnieuw leren om zich tot het culturele en historische erfgoed van de stad te verhouden, dan is aandacht voor erfgoededucatie in het nieuwe plan voor cultuurbeleid in de stad nodig. Het is niet alleen een taak van scholen en ouders om kinderen kennis te laten maken met het erfgoed van de stad. Het is een maatschappelijk belang en een maatschappelijke taak. Dus valt educatie over het culturele en historische erfgoed ook onder de verantwoordelijkheid van het stadsbestuur.

Daarom is het een slecht idee om de makelaarsfunctie tussen culturele instellingen en scholen te minimaliseren en om het Speelgoedmuseum te sluiten. Met name een museum over speelgoed is laagdrempelig en biedt kinderen van nu de kans om zich vanuit de eigen belevingswereld met kinderen in het verleden te identificeren. De eigen leefomgeving is voor kinderen het uitgangspunt voor hun vorming. Als kinderen in de basisschoolleeftijd vragen beginnen te stellen, is dat vooral in relatie tot die eigen omgeving en tot het verleden van die omgeving. Dan ook worden ze ontvankelijk voor de schoonheid van cultuur en historie, als ze daar ten minste mee in aanraking komen. Dan nemen ze kennis van feiten en argumenten, waarmee ze later zelf weer goede afwegingen zullen kunnen maken over wat een stad zou moeten doen met haar culturele en historische erfgoed. Om dat allemaal te leren, is het Speelgoedmuseum een ideaal 'instap' museum